

Az új Rókus-kórház titka . . .

Nem merik megépíteni az új Rókust, mert még több lenne a ráfizetés a kórházakra — Két év múlva 140 éves lesz a Rókus-kórház

(Saját tudósítónktól.) Naponta tíz- és tízezer ember látja az öreg Rókus sárga épületét. Olyanok, akik évtizedek óta nem jártak a fővárosban, ideérkezve elégedetlenül állapítják meg:

— Ez az öreg épület még mindig itt áll a Rákóczi út közepén, vajjon mikor fogják megépíteni az új Rókust?

A légvárépítők hat évvel ezelőtt a Tisza Kálmán tér mellett megépítették az új központi kórházat, megállapították, hogy 1600 ágyas lesz az, és oly modernül fogják elkészíteni, hogy a világ valamennyi orvosa csodájára fog járni. Elkészültek a részletes tervek, a központi kórházigazgató nagy elaborátumot dolgozott ki, azután — néhány mázolólegény megifjította a jó öreg Rókust.

838,993 pengő a jövő évi kórházi deficit

A Rókus-kórházat, amely, úgy látszik, az idők végtelenségéig állni fog a Rákóczi út, Gyulai Pál uca, Stáhlly uca és Flór uca által határolt területen. Allni fog azért, mert, ha volna is pénz az új Rókus-kórház megépítésére, ennek a kórháznak a felépítése nem érdeke a fővárosnak, hiszen csak a terheit növelné.

— Tizenhatmillió pengő a kórházi alap tartozása, — magyarázta munkatársunknak a főváros egyik vezető embere, aki a kórházi problémát jól ismeri — és minden évben tekintélyes összeget kell fordítani az új deficit fedezésére. A jövő esztendőben 838.993 pengőt fognak ráfizetni a kórházak fenntartására. Az ápolási napok 75 százalékát nem fizető szegény betegek veszik igénybe és a 7 millió pengő állami hozzájárulás az ingyen ápolott szegény betegek kórházi költségeit nem fedezi. Ilyen körülmények között nem érdeke a fővárosnak, hogy óriási költséggel megépítse az új Rókust, mert hiszen ezzel csak deficitje emelkedne...

A régi Rókus-kórház tehát, sajnos, továbbra is ott fog éktelenkedni a főváros kellős közepén, olyan helyen, amely igazán nem alkalmas kórházi célra. Meg kell azonban állapítani, hogy valóban nagy áldozatot jelent a főváros számára a kórházak fenntartása, amire egyébként a törvény a székesfővárost nem is kötelezi.

A főváros nem köteles kórházakat fenntartani

Kevesen tudják ezt. A közegészségügyi törvény értelmében a főváros csak arra köteles, hogy a szegény, kórházi vagy gyógyintézeti ápolásban nem részesülő, a kórházakból és gyógyintézetekből elbocsátott gyógyíthatatlan betegek és gyógyíthatatlan, de nem veszélyes elmebetegek és továbbá a szegény és ártalmatlan hülyék, némák, süketnémák, vakok, nyomorékok eltartásáról gondoskodják, ellenben »nem feladata a kórházi ápolásra szoruló betegekről való gondoskodás«. Kórházak felállítására és fenntartására tehát semmilyen törvény nem kötelezi a fővárost. Járvány-kórházak és fertőtlenítő intézetek felállítási és fenntartási költségeinek felerészét ugyan a főváros tartozik viselni, de olyan törvényes rendelkezés nincs, amely szerint ilyen intézményeket kötelező volna felállítani a székesfőváros.

A város vezetősége természetesen törvény híján is érzi, hogy kórházakat kell építenie. Az öreg Rókus-kórházat még 1781-ben kezdték építeni és az építkezést 1796-ban fejezték be. Két év múlva tehát fennállásának 140-ik évfordulóját fogjuk ünnepelni. Először a Gyulai Pál ucai részt építették fel 55.072 forintért. A Rákóczi úti szárny építésére a helytartótanács 1837-ben adott engedélyt. Ennek a szárnynak építése 239.807 forintba került. A délkeleti szárnyat 1862-ben építették meg.

Ismeretlen uca a Rókus mellett

Kevesen tudják, hogy melyik a Rókus-kórház délkeleti szárnya, még akkor is, ha megírjuk, hogy ez a Flór uca mellett van. A Flór uca ott van a város kellős közepén, mégis alig ismerik és még kevesebben tudják, hogy honnan kapta ez az uca ismeretlen hangzású nevét. Dr. Flór Ferenc volt Pest-Buda és Óbuda a három város, egyesítése

előtt a Rókus-kórház igazgatója és az ő neve örökíti meg a »Flór uca«.

A Stáhlly ucai halottasház épült meg legutoljára, 1868-ban. Ez az építkezés 53.623 forintba került. Azóta az épületet többször átalakították, tatarozták, úgyhogy a legújabb beruházásokól eltekintve, 1643.716 aranykoronájába került a fővárosnak a régi Rókus-kórház megépítése.

Budapest megszületésekor, 1872-ben, a Rókus-kórház a Vas uca sarkán ma is álló egyemeletes épületben levő kis Rókussal együtt alig pár osztályból állott. Volt 11 főorvos, akiket annakidején elsőd-orvosoknak neveztek. A kórház szolgálatában állott még 10 alorvos, nevük akkor másod-orvos volt és 10 segédorvos, harmadorvos címmel. Pesten kívül Óbudának is volt községi kórháza. Óbuda 1872-ig mezőváros volt és a régi feljegyzések szerint kórházát egy másodorvos vezette évi 200 forint tiszteletdíjért, de ezért a pénzért a kezelőtiszti tennivalókat is el kellett látnia.

50 millió pengő kórházépítkezésekre...

Ma a főváros kórházai négy csoportra oszlanak. A Rókus-kórház csoporthoz tartozik a Rókus-kórházon kívül a Kún ucai fiókkórház, a Gyöngyösi úti szülőosztály és a Madarász ucai gyermekkórház; a Szent István-kórházcsoporthoz tartozik a Szent István közkórház, a Horthy Miklós közkórház és a Bakács téri szülő- és nőbetegosztály, a Szent László-közkórházhoz tartozik valamennyi kórház fertőzőosztálya és az Új Szent János-kórházcsoporthoz tartozik az Új Szent János-kórház és a Margit-fiókkórház. Ezek közül az Új Szent János-kórház építésére valósággal csillagászati számokból álló összeget fordítottak, igaz ugyan, hogy a kórházat papíroskoronából építették meg. 22.883.812.153 koronába került az Új Szent János-kórház megépítése. Végeredményében a főváros kórházépítkezéseire eddig kereken 50 millió pengőt költött.

A jövő évben 11.139.338 pengőt fognak költeni a főváros kórházaira. A fertőtlenítő intézet 545.864 pengőjébe kerül Budapestnek és az intézet bevétele mindössze 25.000 pengő. Az egészségügyi gondozó intézetekre, a kórházakra, a bakteriológiai intézettel együtt 13.618.505 pengőt költ a jövő évben a főváros. Az előirányzott deficit 1.832.600 pengő, de ha megépülne az új Rókus, ez a hiány óriási mértékben emelkedne.

Az öreg Rókus-kórház hatalmas sárga épülete tovább fog éktelenkedni tehát a főváros kellős közepén és két év múlva fennállásának 140-ik jubileumát ünneplik meg a lebontásra régen megérett épületnek.